ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Αναφορά Πρώτου Εργαστήριου RISC-V Μάθημα: Εργαστήριο Μικροϋπολογιστών

Ονοματεπώνυμο: Μάρκος Γκέργκες Αριθμός Μητρώου: 03117870

Ακαδημαϊκό Έτος 2020-21

Ερώτημα 1

Για το διάβασμα των διαχοπτών, και την απεικόνιση των leds, χρησιμοποίηθηκαν οι ίδιες συναρτήσεις που ορίστηκαν στα πλαίσια του μαθήματος. Πιο συγκεκριμένα, η READ_GPIO είναι ένα macro το οποίο επιστρέφει το περιεχόμενο ενός δείκτη που παίρνει σαν παράμετρο. Παρόμοια, η WRITE_GPIO θέτει το περιεχόμενο ενός δείκτη με μια τιμή. Γίνεται typecasting σε 32bit unsigned, ενώ η δεσμευμένη λέξη volatile διασφαλίζει ότι ο μεταγλωττιστής θα διαβάζει κάθε φορά την τιμή της μεταβλητής από τη μνήμη. Έτσι, και σε περίπτωση διαχοπής, η τιμή της μετβλητής θα είναι η σωστή.

Κώδικας С

```
// From memory-map
   #define GPIO_SWs
                         0 \times 80001400
2
  #define GPIO_LEDs
                         0 \times 80001404
  #define GPIO_INOUT 0x80001408
5
   //define basic read-write macros
   #define READ_GPIO(addr) (*(volatile unsigned*)addr)
   #define WRITE_GPIO(addr, value) { (*(volatile unsigned *)addr) = (value);}
9
   int main(void)
10
11
      volatile unsigned ddr_value=0xFFFF, msb_val, lsb_val, sum;
12
13
     WRITE_GPIO(GPIO_INOUT, ddr_value);
                                                          //set leds as output
14
15
      while (1) {
          msb\_val = READ\_GPIO(GPIO\_SWs);
16
                                                          //move 4msb of switches to lsb
          msb_val = msb_val >> 28;
17
          lsb_val = READ_GPIO(GPIO_SWs);
18
                                                          //move\ 4 \, ls\, b of switches to ls\, b
19
          lsb_val = lsb_val >> 16;
          sum = (msb\_val \& 0xF) + (lsb\_val \& 0xF);
                                                          //mask bits and add them
20
          if (sum < 16) {
21
          WRITE_GPIO(GPIO_LEDs, sum);
22
23
          } else {
            WRITE_GPIO(GPIO_LEDs, 0x10);
                                                         //switch 5th led ON(index-1)
24
25
26
27
28
     return 0;
   }
```

Κώδικας Assembly

Επειδή το πρόγραμμα εκτελείται σε ένα SoC, πρέπει πρώτα να εκτελεστούν κάποιες εντολές αρχικοποίησης. Ο κώδικας που αφορά το πρόγραμμα μας βλέπουμε ότι ξεκινά στη θέση μνήμης 0x90. Για αποθήκευση στην μνήμη χρησιμοποιείται η στοίβα. Η κορυφή της στοίβας βρίσκεται στον καταχωρητή x2("sp"), ενώ το περιεχόμενο της στοίβας αυξάνεται προς τα κάτω. Ο δείκτης της στοίβας(x2/sp) είναι κατά σύμβαση ευθυγραμμισμένος να δείχνει πάντα σε θέσεις μνήμης πολλαπλάσια του τεσσάρων λέξεων (quadword 16 byte aligned). Όποτε χρειάζεται νέος χώρος για προσωρινή αποθήκευση στην μνήμη, μειώνεται ο δείκτης στοίβας κατά ένα πολλαπλάσιο του 16, και στη συνέχεια με τη χρήση ενός θετικού offset από τον δείκτη μπορούμε να αναφερθούμε σε μια συγκεκριμένη θέση μνήμης.

Το extension που χρησιμοοποιείται επιτρέπει compression των κωδικών κάποιων εντολών από 4 bytes σε 2. Για λόγους "καθαρότητας" και κατανόησης του κώδικα, έχουν αφαιρεθεί οι κωδικοί των εντολών.

```
1
    Disassembly of section .text.init:
2
3
    000000000 < start >:
4
       0:
            csrw minstret, zero
5
             csrw minstreth, zero
       4:
6
7
       8:
             li ra,0
                             #Αρχικοποιούνται οι καταχωρητές
8
       a:
             li sp, 0
9
       c:
             li gp,0
10
       e:
             li tp,0
      10:
             li t0,0
11
12
      12:
             l i
                 t1,0
      14:
                 t2,0
13
            li
                 s0,0
      16:
            l i
14
      18:
             l i
                 s1,0
15
                 a0,0
      1a:
             l i
16
      1c:
             l i
                 a1,0
17
                 a2,0
      1e:
             l i
18
19
      20:
             l i
                 a3.0
20
      22:
             l i
                 a4,0
21
      24:
             li
                 a5,0
22
      26:
             li
                 a6,0
                 a7,0
23
      28:
             l i
                s2,0
      2a:
24
             l i
             li s3,0
      2c:
25
      2e:
             li s4,0
26
      30:
             li s5,0
27
      32:
             li s6,0
28
29
      34:
             li s7,0
      36:
             li s8,0
30
      38:
             li s9,0
31
      3a:
             li s10,0
32
33
      3c:
             li s11,0
34
      3e:
             li t3,0
35
      40:
             li t4,0
      42:
             li t5,0
36
      44:
             li t6,0
37
      46:
             lui t1,0x55555
38
      4a:
             addi t1,t1,1365 # 55555555 <-sw-int_mem_ctrl+0x51555555>
39
      4e:
40
             csrw
                    0x7c0, t1
41
      52:
             auipc gp,0x3
      56:
             addi gp,gp,-1778 # 2960 < _-global_pointer$ >
42
      5a:
43
             auipc sp, 0 \times 3
44
      5e:
             addi sp, sp, 262 # 3160 < sp>
      62:
45
             auipc a0,0x2
             addi a0, a0, 254 # 2160 < __bss_start >
      66:
46
47
      6a:
             auipc a1,0x2
             addi a1,a1,246 # 2160 <--bss-start>
      6e:
48
             \begin{array}{ll} \textbf{bgeu} & \text{a0} \, , \text{a1} \, , 80 \, < \_\text{start} \, + 0 \text{x} 80 > \\ \end{array}
49
      72:
```

```
76:
             sw zero, 0 (a0)
 50
               addi = a0, a0, 4
 51
       7a:
       7c:
               bltu a0, a1,76 < start + 0x76 >
 52
       80:
               jal ea <__libc_init_array >
 53
       82:
               li a0,0
 54
 55
       84:
               li -
                   a1,0
               jal 90 <main>
       86:
 56
       88.
               j 88 < start + 0x88 >
 57
       8a:
 58
              unimp
       8c:
              unimp
 59
 60
        . . .
 61
     Disassembly of section .text:
 62
     #Εδώ ξεκινάει το πρόγραμμα μας
 63
     00000090 <main>:
 64
                                    #αυξάνουμε τη στοίβα κατά 4 λέξεις
 65
       90:
              addi sp, sp, -16
       92:
               lui a5,0x10
                                    #φορτώνουμε την τιμη 0x10 στα άνω 20 bits του a5
 66
               addi a5, a5, -1
       94:
                                    #αφαιρώντας 1, ο a5 παίρνει την τιμή 0xFFFF
 67
 68
       96:
              sw a5,12(sp)
                                    #αποθηκεύουμε τον α5 στην στοίβα
       98:
              lw a4,12(sp)
                                    #δίνουμε στον a4 την τιμή που είχε ο a5(0xFFFF)
 69
 70
       9a:
              lui a5,0x80001
                                    #φορτώνουμε την σταθερά στα άνω 20 bits, a5=0x80001000
              \# \text{ mem}[a5+1032] = a4, ισχύει πως 1032 = 0x408, άρα \text{mem}[0x800010408] = 0xFFFF [GPIO_INOUT]
 71
                   a4,1032(a5) # 80001408 < OVERLAY END OF OVERLAYS + 0xa0001408 >
 72
       9e:
                                    #πραγματοποιούμε jump στην διεύθυνση a4, αντιστοιχεί στην αρχή της while
       a2:
               j ae < main + 0x1e >
 73
                                    #αντιστοιχεί στο "else branch", a5 = 0x80001000
 74
       a4:
               lui a5,0x80001
 75
       a8:
               li a4,16
                                     #στον a4 φορτώνουμε τη σταθερά για να ανάψει το 5ο led
              #χρησιμοποιώντας offset ανάβουμε το 5ο led, αντιστοιχεί σε "WRITE_GPIO(GPIO_LEDs,0x10)"
 76
              sw a4,1028(a5) # 80001404 < OVERLAY END_OF_OVERLAYS+0xa0001404>
 77
       aa:
               lui a4,0x80001
                                    #φορτώνουμε τη σταθερά στα άνω 20 bits, τα υπόλοιπα=0
 78
       ae:
              # a5=mem[a4+1024], a5=mem[0x80001400], αντιστοιχεί στην msb_val=READ_GPIO(GPIO_SWs)
 79
 80
       b2:
              lw a5,1024(a4) # 80001400 < OVERLAY END-OF-OVERLAYS+0xa0001400>
 81
       b6:
              sw = a5, 8(sp)
                                    #αποθηκεύουμε την τιμή των διακοπτών στη στοίβα
       b8:
 82
              lw = a5, 8(sp)
                                    #την ξαναφορτώνουμε στον α5 από την στοίβα
               srli a5, a5, 0 x1c
                                    #δεξιά ολίσθηση του a5 0x1c φορές-αντοιτοιχεί στην "msb_val >> 28"
 83
       ba:
 84
       bc:
              sw = a5, 8(sp)
                                    #αποθηκεύουμε την ολισθημένη τιμή των διακοπτών στη στοίβα
 85
       be:
              lw a5,1024(a4)
                                    #a5=mem[0x80001400], αντιστοιχεί στην lsb_val=READ_GPIO(GPIO_SWs)
 86
       c2:
              sw = a5, 4(sp)
                                    #αποθηκεύουμε την τιμή των διακοπτών στη στοίβα
 87
       c4:
              lw = a5, 4(sp)
                                    #την ξαναφορτώνουμε στον a5 από την στοίβα(λόγω volatile)
 88
       c6:
              srli a5, a5, 0 x10
                                    #δεξιά ολίσθηση του a5 0x10 φορές-αντοιτοιχεί στην "lsb_val >> 16"
       c8:
              sw a5,4(sp)
                                    #αποθηκεύουμε την τιμή των lsb_val στη στοίβα
 89
              lw a5,8(sp)
 90
       ca:
                                    #φορτώνουμε στον καταχωρητή a5 την τιμή της msb_val
              andi a5, a5, 15
                                    #κάνουμε mask τα 4 lsb του α5, αντοιτοιχεί στο "msb_val & 0xF"
 91
       cc:
 92
       ce:
              lw = a4, 4(sp)
                                    #φορτώνουμε στον a4 την lsb_val από τη στοίβα
                                    #επίσης mask τα 4 lsb, αντιστοιχεί στο "lsb_val & 0xF"
 93
       d0:
              andi a4, a4, 15
 94
       d2:
              add a5, a5, a4
                                    #προσθέτουμε τις 2 τιμές, αντιστοιχεί στην ανάθεση της sum(γραμμή 20 C)
 95
       d4:
              sw a5,0(sp)
                                    #αποθηκεύουμε το άθροισμα στην στοίβα
       d6:
              lw
                   a4,0(sp)
                                    #το φορτώνουμε στον α4 από τη στοίβα
 96
 97
       d8:
               l i
                   a5,15
                                    #δίνουμε τη σταθερά 15 στον a5, θα χρησιμοποιηθεί για σύγκριση
98
              #Αν 15 < άθροισμα(a4), τότε jump στη διεύθυνση a4
               bltu a5, a4, a4 <main+0x14>
       da:
99
                                    #φορτώνουμε την τιμή του αθροίσματος απ'τη στοίβα
100
       de:
              lw = a4, 0 (sp)
101
       e0:
               lui a5,0x80001
                                    #δίνουμε την τιμή x80001000 στον a5
              #χαι με ένα offset, ανάβουμε τα leds που πρέπει,όπως στην "WRITE_GPIO(GPIO_LEDs ,sum)"
102
              sw a4,1028(a5) # 80001404 < OVERLAY END_OF_OVERLAYS+0xa0001404>
103
       e4:
104
       e8:
              j ae < main + 0x1e >
                                       #συνεχίζουμε το while loop
105
106
     000000ea <__libc_init_array >:
                                           #και άλλες αρχικοποιήσεις που αφορούν πιθανώς το SoC
107
       ea:
              addi \operatorname{sp}, \operatorname{sp}, -16
108
       ec:
              sw s0, 8(sp)
109
       ee:
              sw s2, 0(sp)
       f0:
               auipc s0,0x0
110
       f4:
               addi s0, s0, -240 \# 0 < \_comrv_align_size >
111
       f8: auipc s2,0x0
112
```

```
addi s2, s2, -248 # 0 < __comrv_align_size >
113
       fc:
114
       100:
                sub s2, s2, s0
                sw ra,12(sp)
sw s1,4(sp)
115
       104:
116
       106:
117
       108:
                srai s2, s2, 0x2
                beqz s2,11e < -libcinit_array +0x34 >
118
       10c:
                li s1,0
119
       110:
                lw a5,0(s0)
       112:
120
                addi s1, s1, 1
       114:
121
                addi s0, s0, 4
122
       116:
123
       118:
                jalr a5
124
       11a:
                bne s2, s1,112 < __libc_init_array+0x28>
125
       11e:
                auipc s0,0x0
                addi s0, s0, -286 \# 0 < -comrv_align_size >
126
       122:
127
       126:
                auipc s2,0x0
       12a:
                addi s2, s2, -294 # 0 < __comrv_align_size >
128
       12e:
                sub s2, s2, s0
129
                \operatorname{srai} \operatorname{s2}, \operatorname{s2}, 0 \operatorname{x2}
130
       132:
       136:
                \textcolor{red}{\textbf{beqz}} \quad \text{s2}, 148 < \texttt{\_libc\_init\_array} + 0 \\ \text{x5e} >
131
                li s1,0
lw a5,0(s0)
132
       13a:
       13c:
133
       13e:
                {\color{red}\mathbf{addi}} \quad s1\;, s1\;, 1
134
135
       140:
                addi
                       s0, s0, 4
136
       142:
                jalr
                       a_5
                bne s2, s1, 13c < \_libc_init_array +0x52 >
137
       144:
138
       148:
                lw ra,12(sp)
                lw s0, 8(sp)
       14a:
139
                lw s1,4(sp)
       14c:
140
                lw s2,0(sp)
       14e:
141
                addi \quad sp \,, sp \,, 16
       150:
142
143
       152:
                ret
```

Ερώτημα 2

Για την υλοποίηση της καθυστέρησης, ορίζεται αυθαίρετα μια μεγάλη σταθερά η οποία καθυστερεί την εκτέλεση της ροής του προγράμματος, προσθέτοντας επιπλέον κύκλους ρολογιού όταν μια μεταβλητή αυξάνεται επαναληπτικά μέχρι να γίνει ίση της σταθεράς.

Για την εμφάνιση της άρνησης των διακοπτών στα LEDS εξόδου, απαιτείται κάθε φορά η αντιστροφή του σημαντικότερου bit απο 1 σε 0, και από 0 σε 1 αντίστοιχα. Στη συγκεκριμένη υλοποίηση χρησιμοποιείται μια μεταβλητή "previous_msb" για το λόγο αυτό.

Κώδικας С

```
1
   // From memory-map
   #define GPIO_SWs
                         0 \times 80001400
3
   #define GPIO_LEDs
                         0x80001404
   #define GPIO_INOUT 0x80001408
5
   #define DELAY
                    0 \times 200000
7
9
   //define basic read-write macros
   #define READ_GPIO(addr) (*(volatile unsigned*)addr)
10
   #define WRITE_GPIO(addr, value) { (*(volatile unsigned *)addr) = (value);}
11
12
   int main(void)
13
14
   {
        volatile unsigned ddr_value=0xFFFF, switches_val, temp;
15
        volatile unsigned ones_sum = 0, previous_msb = 0;
16
        volatile unsigned i, timer;
17
       WRITE_GPIO(GPIO_INOUT, ddr_value);
                                                     //set leds as output
18
        previous\_msb = READ\_GPIO(GPIO\_SWs);
                                                     //read switches
19
20
        previous_msb &= 0x800000000;
                                                     //keep msb for comparison
        while (1) {
21
                                                 //continue reading untill msb changes
22
            do {
            switches_val = READ_GPIO(GPIO_SWs);
23
24
            \} while ((switches_val & 0x80000000) == previous_msb);
25
            previous_msb = switches_val & 0x80000000;
                                                             //Update msbit
26
            switches_val = switches_val >> 16;
27
            switches_val &= 0xFFFF;
28
            switches_val ^= 0xFFFF;
                                                             //flip bits using XOR
29
            temp = switches_val;
30
31
            ones_sum = 0;
            for (i=0; i<16; i++) {
                                                             //shift and count 1-bits
32
                if (temp & 0x1) {
33
                    ones_sum ++;
34
35
36
                temp = temp >> 1;
37
            }
38
                                                         //switch ON and OFF with delay
            for (i=1; i \le sum; i++) {
39
                timer = 0;
40
                WRITE_GPIO(GPIO_LEDs, switches_val);
41
                while(timer < DELAY) {</pre>
42
                    timer++;
43
44
                timer = 0;
45
                WRITE_GPIO(GPIO_LEDs, 0);
46
                while (timer < DELAY) {
47
                    timer++;
48
49
50
```

```
51 }
52 return 0;
53 }
```

Κώδικας Assembly

```
Disassembly of section .text.init:
1
    000000000 < start >:
                               #Αρχικοποιούνται οι καταχωρητές
3
        0: csrw minstret, zero
4
        4: csrw minstreth, zero
5
6
        8: li ra,0
       a: li
7
               \mathbf{sp}, 0
       c: li
 8
                gp,0
       e: li
9
                tp,0
10
      10: li
                t0,0
11
      12: li
                t1,0
      14: li
12
                t2,0
      16: li
                s0,0
13
      18: li
                s1,0
14
      1a: li
                a0,0
15
      1c: li
16
                a1,0
      1e: li
                a2,0
17
      20: li
                a3.0
18
19
      22: li
                a4,0
      24: li
20
                a5,0
21
      26: li
                a6,0
      28: li
22
                a7,0
      2a: li
23
                s2,0
      2c: li
                s3,0
24
      2e: li
                s4,0
25
      30: li
26
                s5,0
      32: li
                s6,0
27
      34: li
28
                s7,0
      36: li
29
                s8,0
      38: li
                s9,0
30
31
      3a: li
                s10,0
32
      3c: li
                s11,0
33
      3e: li
                t3,0
34
      40: li
                t4,0
      42: li
35
                t5,0
      44: li
                t6,0
36
      46: lui t1,0x55555
37
      4a: \  \  \, \mathbf{addi} \quad t1\,,t1\,,1365 \ \# \ 555555555 < \_sw\_int\_mem\_ctrl + 0x515555555 > \\
38
39
      4e:  csrw  0x7c0, t1
40
      52: \mathbf{auipc} \ \mathrm{gp}, 0 \, \mathrm{x}3
41
      56: addi gp,gp,-1650 \# 29e0 <_{-global_pointer}$>
42
      5a: auipc sp, 0x3
      5e: addi sp, sp, 390 # 31e0 < sp >
43
      62: auipc a0,0x2
44
      66: addi a0, a0, 382 # 21e0 <__bss_start >
45
      6a: auipc a1,0x2
46
      6e: addi a1,a1,374 # 21e0 <__bss_start>
47
      72: \frac{\text{bgeu}}{\text{a0}}, a1,80 < \frac{1}{3} start +0x80>
48
      76: sw zero, 0 (a0)
49
      7a: addi a0, a0, 4
50
      7c: bltu a0, a1, 76 < start + 0x76 >
51
      80: jal 16a < __libc_init_array >
52
      82: li a0,0
      84: li a1,0
```

```
86: jal 90 <main>
 55
 56
       88: j 88 < start +0x88>
 57
       8a: unimp
       8c: unimp
 58
 59
 60
 61
     Disassembly of section .text:
 62
     00000090 < main >:
 63
       90: addi \operatorname{sp}, \operatorname{sp}, -32
                                  #αυξάνουμε τη στοίβα κατά 8 λέξεις
 64
                                  #φορτώνουμε τη σταθερά στα άνω 20 bits του a5, a5 = 0x00010000
       92: lui a5,0x10
 65
                                  #μειώνοντας 1, γίνεται a5=0x0000FFFF
 66
       94: addi a5, a5, -1
       96: sw a5,28(sp)
                                  #αποθηκεύουμε την τιμή του a5 στη στοίβα
 67
       98: sw
                                  #αποθηκεύουμε την τιμή 0 στη στοίβα
 68
                 zero, 16(sp)
       9a: sw
                 zero ,12(sp)
                                  #αποθηκεύουμε την τιμή 0 στη στοίβα
 69
                                  #φορτώνουμε την τιμή 0x0000FFFF από τη στοίβα στον a5
 70
       9c: lw
                 a4,28(sp)
       9e: lui a5,0x80001
                                  #φορτώνουμε τη σταθερά στα άνω 20 bits του a5, a5= 0x80001000
 71
            #με ένα offset 0x408 από τον a5, θέτουμε τα leds σαν έξοδο στη διεύθυνση 0x80001408
 72
 73
       a2: sw
                 a4,1032(a5) # 80001408 < OVERLAY END OF OVERLAYS + 0xa0001408 >
                                  #διαβάζουμε τους διακόπτες απτή θέση μνήμης 0x80001400
 74
       a6: lw
                 a5,1024(a5)
                 a5,12(sp)
       aa: sw
                                  #αποθηκεύουμε την τιμή των διακοπτών στη στοίβα
 75
       ac: lw
                 a5,12(sp)
                                  #ξανα φορτώνουμε την τιμή των διαχοπτών από τη στοίβα
 76
 77
       ae: lui a4,0x80000
                                  #φορτώνουμε τη σταθερά στα άνω 20 bits του a4, a4= 0x80000000
       b2: and a5, a5, a4
                                  #κάνουμε mask την τιμή των διακοπτών με τη σταθερά 0x80000000
 78
 79
       b4: sw = a5, 12(sp)
                                  # αποθηκεύουμε την τιμή του σημαντικότερου bit στη στοίβα
 80
       b6: j e6 < main + 0x56 >
                                  #κάνουμε jump στη διεύθυνση 0xe6
       b8: lw a5,20(sp)
 81
                                  #φορτώνουμε την μεταβλητή temp από τη στοίβα
 82
       ba: srli a5, a5, 0x1
                                  #την ολισθαίνουμε δεξιά κατά 1
       bc: sw a5,20(sp)
 83
                                  #ενημερώνουμε την τιμή της στην στοίβα
       be: lw
 84
                 a5,8(sp)
                                  #φορτώνουμε τον μετρητή i από τη στοίβα
       c0: addi a5, a5, 1
 85
                                  #τον αυξάνουμε κατά 1
 86
       c2: sw a5, 8(sp)
                                  #τον ενημερώνουμε στην στοίβα
       c4: lw a4,8(sp)
 87
                                  #φορτώνουμε τον μετρητή i του for-loop από τη στοίβα
 88
       c6: li
                 a5,15
                                  #θέτουμε τον α=15
 89
            #αν i>15 σπάμε το loop με άλμα στην θέση μνήμης da
 90
       c8: blt a5, a4, da < main + 0x4a >
                 a5,20(sp)
 91
       cc: lw
                                  #φορτώνουμε την μεταβλητή temp από τη στοίβα
 92
       ce: andi a5, a5, 1
                                  #κάνουμε mask κρατώντας μόνο το lsb
 93
            #αν ισούται με 0, κάνουμε άλμα και δεν αυξάνουμε την ones_sum
       d0: beqz = a5, b8 < main + 0x28 >
 94
       d2: lw
                a5, 16 (sp)
 95
                                  #αλλιώς φορτώνουμε από τη στοίβα την ones_sum
       d4: addi a5, a5, 1
                                  #και την αυξάνουμε κατά 1 επειδή βρήκαμε άσσο
 96
 97
       d6: sw = a5, 16(sp)
                                  #ενημερώνουμε την τιμή της στη στοίβα
       d8: j b8 <main+0x28>
 98
                                  #κάνουμε άλμα στη θέση b8, όπου γίνεται η ολίσθηση
 99
       da: li
                a5,1
                                  #αρχικοποιούμε τον μετρητή i=1
100
       dc: sw
                 a5, 8(sp)
                                  #τον ενημερώνουμε στην στοίβα
       de: lw
                 a4, 8(sp)
                                  #φορτώνουμε τον i από την στοίβα(volatile)
101
102
       e0: lw
                 a5,16(sp)
                                  #θέτουμε τον a5=ones_sum για την σύγκριση του forloop
103
            #αν ones_sum>= i κάνουμε άλμα στην θέση 128
       e2: bgeu = a5, a4, 128 < main + 0x98 >
104
                                  #φορτώνουμε τη σταθερά στα άνω 20 bits του a5, a5=0x80001000
105
       e6: lui a5,0x80001
            #διαβάζουμε τους διακόπτες απτή θέση μνήμης 0x80001400
106
107
       ea: lw
                 a5,1024(a5) # 80001400 < OVERLAY END_OF_OVERLAYS+0xa0001400>
                 a5,24(sp)
108
       ee: sw
                                  #αποθηκεύουμε την τιμή των διακοπτών στη στοίβα
109
       f0: lw
                 a5,24(sp)
                                  #ξανα φορτώνουμε την τιμή των διαχοπτών από τη στοίβα(volatile)
110
       f2: lui a4,0x80000
                                  #φορτώνουμε τη σταθερά στα άνω 20 bits του a4, a4= 0x80000000
111
       f6: and a5, a5, a4
                                  #κάνουμε mask τη τιμή των διακοπτών κρατώντας το σημαντικότερο bit
112
       f8: lw a4, 12(sp)
                                  #φορτώνουμε από τη στοίβα τη τιμή του προηγούμενου σημαντικότερου bit
113
            #αν είναι ίσες οι τιμές, jump στην θέση μνήμης 0xE6 και συνέχιση του do while()
       fa: beq a5, a4, e6 < main+0x56> #αλλιώς είχαμε αλλαγή του σημαντικότερου bit
114
       fe: lw
                 a5,24(sp)
                                  # φόρτωση της τιμής των διακοπτών από τη στοίβα
115
      100: lui a4,0x80000
                                  #φορτώνουμε τη σταθερά στα άνω 20 bits του a4, a4= 0x80000000
116
    104: \text{ and } a5, a5, a4
                                  #κάνουμε mask τη τιμή των διακοπτών κρατώντας το σημαντικότερο bit
```

```
106: sw a5,12(sp)
118
                                 #χαι ενημερώνουμε την τιμή του προηγούμενου σημαντιχότερου bit στη στοίβα
      108: lw
                a5,24(sp)
                                 #φόρτωση της τιμής των διαχοπτών από τη στοίβα
119
120
           #χάνουμε δεξιά ολίσθηση την τιμή κατά 16 φορές, για να τη φέρουμε στα 16 lsb
      10a: srli a5, a5, 0x10
121
      10c: sw = a5, 24(sp)
122
                                 #αποθηκεύουμε την ολισθημένη τιμή στη στοίβα
      10e: lw a4,24(sp)
123
                                 #την φορτώνουμε στον a4 από τη στοίβα(volatile)
      110: lui a5,0x10
124
                                 # φορτώνουμε τη σταθερά στα άνω 20 bits του a5, a5= 0x00010000
      112: addi a5, a5, -1
                                 # αφαιρώντας 1, ο a5 γίνεται 0x0000FFFF
125
      114: and a4, a4, a5
                                 # κάνουμε mask τα 16 lsb
126
      116: sw a4,24(sp)
                                 # τα αποθηκεύουμε στη στοίβα
127
      118: lw a4,24(sp)
128
                                 # τα φορτώνουμε από τη στοίβα
                                 # αντιστρέφουμε τα 16 lsb, και τα αποθηκεόυμε στον a5
      11a: xor a5, a5, a4
129
      11c: sw a5,24(sp)
                                 # αποθηχεύουμε την αντεστραμμένη τιμή στη στοίβα
130
      11e: lw
                a5,24(sp)
                                 # φορτώνουμε την αντεστραμμένη τιμή από τη στοίβα(volatile)
131
                                 # την αποθηκεύουμε στη θέση μνήμης mem[sp+20]
132
      120: sw
                a5,20(sp)
      122: sw zero, 16(sp)
                                 #αποθηκεύουμε το 0 στη θέση μνήμης mem[sp+16]
133
      124: sw zero,8(sp)
134
                                 #αποθηκεύουμε το 0 στη θέση μνήμης mem[sp+8]-μετρητής loop
                                 #πραγματοποιούμε άλμα στη θέση μνήμης c4
135
      126: j c4 < main + 0x34 >
      128: sw zero ,4(sp)
                                 #αρχικοποιούμε την mem[sp+4] = 0, θέση μεταβλητής timer
136
137
      12a: lw a4, 24(sp)
                                 #φορτώνουμε την τιμή των διακοπτών στον α4
                                 #φορτώνουμε την τιμή 0x80001000
138
      12c: lui a5,0x80001
           #και με offset ανάβουμε τα leds, mem[0x80001404]=switches_val
139
      130: sw a4,1028(a5) # 80001404 < OVERLAY END_OF_OVERLAYS+0xa0001404>
140
      134: lw a4,4(sp)
                                 #φορτώνουμε την τιμή του timer
141
      136: lui a5,0x200
142
                                 #φορτώνουμε την σταθερά καθυστέρησης
           #Αν τελειώσει η καθυστέρηση, άλμα στην θέση 146
143
      13a: bge a4, a5, 146 <main+0xb6>
144
      13e: lw a5,4(sp)
145
                                 #φορτώνουμε την τιμή του timer
      140: addi a5, a5, 1
                                 #αυξάνουμε κατά 1
146
      142: sw a5,4(sp)
                                 #την ενημερώνουμε στην στοίβα
147
      144: j 134 <main+0xa4> #και συνεχίζουμε το loop καθυστέρησης
148
                                 #έδώ τελείωσε η καθυστέρηηση, αρχικοποιούμε πάλι τον timer
149
      146: sw zero, 4(sp)
      148: lui a5,0x80001
                                 \#a5 = 0x80001000
150
           #θέτουμε τη θέση μνήμης των led=0
151
      14c: sw zero, 1028(a5) # 80001404 < OVERLAY.END.OF.OVERLAYS+0xa0001404 >
152
153
      150: lw = a4, 4(sp)
                                 #φορτώνουμε τον timer
                                 #θέτουμε την σταθερά της σύγκρισης
      152: lui a5,0x200
154
           #Αν τελειώσει η καθυστέρηση, άλμα στην θέση 162
155
      156: bge a4, a5, 162 <main+0xd2>
156
      15a: lw a5,4(sp)
157
                                #αλλιώς φορτώνουμε την τιμή του timer
158
      15c: addi a5, a5, 1
                                 #τον αυξάνουμε κατά 1
159
      15e: sw a5,4(sp)
                                 #και τον ενημερώνουμε στην στοίβα
      160: \ \ j \ 150 < main + 0xc0 > #άλμα και συνέχιση του loop καθυστέρησης
160
      162: lw a5,8(sp)
161
                                #φορτώνουμε τον μετρητή του εξωτερικού loop
162
      164: addi a5, a5, 1
                                #τον αυξάνουμε κατά 1
      166: sw a5,8(sp)
163
                                #χαι τον ενημερώνουμε στην στοίβα
164
      168: j de <main+0x4e> #άλμα στη θέση de
165
     0000016a <__libc_init_array >:
166
167
      16a: addi sp, sp, -16
      16c: sw s0, 8(sp)
168
      16e: sw s2, 0(sp)
169
170
      170: auipc s0,0x0
      174: addi s0, s0, -368 \# 0 < comrv_align_size >
171
172
      178: auipc s2,0x0
173
      17c: addi s2, s2, -376 \# 0 < -comrv_align_size >
174
      180: sub s2, s2, s0
175
      184: sw ra, 12(sp)
      186: sw s1,4(sp)
176
      188: srai s2, s2, 0x2
177
      18c: beqz s2, 19e < \_libc\_init\_array + 0x34 >
178
      190: li s1,0
179
    192: lw = a5,0(s0)
180
```

```
194: addi s1,s1,1
196: addi s0,s0,4
198: jalr a5
19a: bne s2,s1,192 <__libc_init_array+0x28>
181
182
183
184
185
        19e: auipc s0,0x0
        1a2: addi s0, s0, -414 # 0 < __comrv_align_size >
186
        1a6: auipc s2,0x0
187
        1aa: addi s2,s2,-422 # 0 <__comrv_align_size>
188
        1ae: sub s2, s2, s0
189
        1b2:  srai s2, s2, 0x2
190
        1b6: beqz s2,1c8 < __libc_init_array+0x5e>
191
192
        1ba: li s1,0
193
        1bc: lw = a5, 0(s0)
194
        1be: addi s1, s1, 1
        1c0: addi s0, s0, 4
195
        1c2: jalr a5
196
        1c4: bne s2, s1, 1bc <__libc_init_array+0x52>
197
        1c8: lw ra,12(sp)
198
        1 \operatorname{ca}: \ \mathbf{lw} \ \ \mathrm{s0} \ , 8 \left( \ \mathbf{sp} \right)
199
        1 \operatorname{cc}: \operatorname{lw} \operatorname{s1}, 4(\operatorname{sp})
200
201
        1 ce: lw s2, 0(sp)
202
        1d0\colon \begin{array}{ll} \textbf{addi} & \textbf{sp} \ , \textbf{sp} \ , 16 \\ \end{array}
        1d2: ret
203
```